

1.1. Alapfeladatok

1.1.1. Feladat. Jelöljünk meg két pontot a padlón, egymástól $1m$ távolságra és rögzítsük a két pontban egy $2m$ hosszúságú zsinor két végpontját, majd a zsinort próbáljuk a lehető legmagasabbra emelni. Ugyanezt ismételjük meg $2m$ távolság és $3m$ zsinor, $3m$ távolság és $4m$ zsinor illetve általában n méter távolság és $n + 1$ méter zsinor esetén. Jelöljük az így kapott legnagyobb magasságok sorozatát $(x_n)_{n \geq 1}$ -nel. Mit állíthatunk az $(x_n)_{n \geq 1}$ sorozat monotonitásáról?

Jan Hendrik Müller, DQME II

1.1.2. Feladat. Jelöljük x_n -nel egy $h < 2m$ magasságú emberke látótávolságát egy $n > 6000km$ sugarú gömb felszínén? Mit állíthatunk az $(x_n)_{n \geq 6000}$ sorozat monotonitásáról?

Jan Hendrik Müller, DQME II

1.1.3. Feladat. Egy asztalon 100 korong van. Minden korongnak az egyik oldala piros, a másik fekete és 13 korongnak a piros oldala látszik, a többinek a fekete. Bekötött szemmel hozzunk létre a korongokból két olyan csoportot, amelyek azonos számú piros oldalával felfele levő korongot tartalmaznak!

1.1.4. Feladat. Van 1000 darab $10g$ -os és 1000 darab $9,9g$ -os érménk és egy kétkarú mérlegünk. Legalább hány mérésre van szükségünk, ha ki szeretnénk alakítani két azonos számú érmét tartalmazó különböző tömegű érmecsoportot?

Titu Andreescu, Dorin Andrica, Zuming Feng: *104 Number Theory Problems*, Birkhäuser, Boston, 2007.

1.1.5. Feladat. Az A városban igazmondók (mindig igazat mondanak) és a B városban lókötők (ők mindig hazudnak) laknak. Egy vándor az A városba szeretne jutni és egy olyan útkereszteződéshez érkezett, ahonnan az egyik út az A városba, a másik a B városba vezet. A vándor nem tudja, hogy melyik út vezet az A városba és melyik a B városba, de éppen találkozik ott valamelyik város lakójával (de nem tudja, hogy melyik város lakójával!). Egyetlen kérdéssel el tudja-e dönteni, hogy melyik út vezet az A városba? Hát akkor, ha csak olyan kérdést tehet fel, amelyre igennel vagy nemmel lehet válaszolni?

1.1.6. Feladat. Számítsd ki az

$$\begin{vmatrix} x & 3 & 3 & 3 \\ 3 & x & 3 & 3 \\ 3 & 3 & x & 3 \\ 3 & 3 & 3 & x \end{vmatrix} = 0$$

egyenlet megoldásainak szorzatát!

Véglegesítő vizsga (szóbeli), 2009

1.1.7. Feladat. Legyen $f, g : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ folytonosan deriválható függvények és tekintsük az

$$S_n = \frac{b-a}{n} \sum_{i=1}^n f(\xi_i) g(\xi'_i)$$

összeget, ahol $\xi_i, \xi'_i \in (a + (i-1)\frac{b-a}{n}, a + i\frac{b-a}{n})$, $1 \leq i \leq n$.
Igazolja, hogy

$$\lim_{n \rightarrow \infty} S_n = \int_a^b f(x)g(x)dx.$$

Véglegesítő vizsga (írásbeli variáns), 2009

1.1.8. Feladat. Oldd meg és térgyald az $m \in \mathbb{R}$ paraméter függvényében az

$$x + \sqrt{x+m} = m$$

egyenletet!

Tanári versenyvizsga, Hargita megye, 2009

1.1.9. Feladat. Hány egészből alkotott rendezett (a, b, c) számhármass teljesíti az $|a+b| + c = 19$ és $ab + |c| = 97$ egyenlőségeket?

AHSME, 1997, Jimmy Chui, Crux Mathematicorum, 2002/1

1.1.10. Feladat. A méhsejt alapja egy szabályos hatszög, oldallapjai kongruens trapézok és a teteje három kongruens rombuszból áll. Hogyan kell kinéznie a méhsejtnek ahhoz, hogy adott V térfogat mellett a legkisebb felszíne legyen?

Heinrich Dörrie: 100 Great Problems of Elementary Mathematics,
Dover Publication, New York, 1958, Réaumur's problem

1.2. Versenyfeladatok

1.2.1. Feladat. Tekintsük az ABC nem elfajult háromszöget a síkban és értelmezzük a $(C_n)_{n \geq 0}$ pontsorozatot a következőképpen:

- $C_0 = C$;
- C_{n+1} az ABC_n háromszögbe írt kör középpontja.

Határozd meg a $\lim_{n \rightarrow \infty} C_n$ határértéket!

Vojtěch Jarník International Mathematical Competition, 2009

1.2.2. Feladat. Az x, y valós számokra $[nx]$ osztható $[ny]$ -nal minden $n \in \mathbb{N}^*$ esetén. Bizonyítsuk be, hogy $x, y, \frac{x}{y} \in \mathbb{Z}$.

András Szilárd

1.2.3. Feladat. Az a, b, c nemnulla valós számokra az $ax^2 + bx + c = 0$, $bx^2 + cx + a = 0$ és $cx^2 + ax + b = 0$ egyenletek mindegyikének van egy egész gyöke. Bizonyítsuk be, hogy az előbbi három egyenletnek van egy közös gyöke, ami egész!

András Szilárd

1.2.4. Feladat. Az $A_1 A_2 \dots A_n$ konvex sokszögben nem létezik három összefutó átló. Számold össze azokat a háromszögeket, amelyek oldalai illeszkednek az átlókra és oldalakra és csúcsai az eredeti sokszög csúcsaiban illetve az átlók metszéspontjaiban vannak!

Jiří Herman, Radan Kučera, Jaromír Šimša:
Counting and configurations, CMS books in Mathematics

1.2.5. Feladat. Az $A \in M_n(\mathbb{R})$ mátrix elemei szigorúan pozitívak és minden oszlopában az elemek összege 1. Igazold, hogy az A -nak az 1 egyszeres sajátértéke, minden más μ sajátértékre $|\mu| < 1$ és az 1-hez tartozik olyan sajátvektor, amelynem minden komponense pozitív!

Perron-Frobenius